

CHƯƠNG TRÌNH MÔ ĐUN

(Kèm theo Thông tư số: 03/2017/TT-BLĐTBXH ngày 01/03/2017 của Bộ trưởng Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội)

Tên mô đun: Tài chính doanh nghiệp

Mã mô đun: MĐ12

Thời gian thực hiện mô đun: 60 giờ; (Lý thuyết: 30 giờ; Thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập: 25 giờ; Kiểm tra/thi: 5 giờ)

I. Vị trí, tính chất của mô đun:

- Vị trí: Mô đun Tài chính doanh nghiệp thuộc nhóm các môn học chuyên ngành được bố trí giảng dạy sau khi đã học xong các môn học cơ sở. Mô đun này học trước mô đun Quản trị tài chính.

- Tính chất: Mô đun Tài chính doanh nghiệp là môn học chuyên môn bắt buộc trong chương trình ngành Quản trị kinh doanh, Kế toán, Ngân hàng hệ cao đẳng, bao gồm 8 bài nhằm cung cấp cho sinh viên những kiến thức và kỹ năng thực hành quyết định tài chính doanh nghiệp. Các nội dung của mô đun Tài chính doanh nghiệp gồm những kiến thức liên quan đến quản lý vốn doanh nghiệp, các nguồn tài trợ của doanh nghiệp, tính toán chi phí, lập kế hoạch giá thành, doanh thu, lợi nhuận, xác định hệ thống đòn bẩy.

II. Mục tiêu mô đun:

Sau khi học xong mô đun Tài chính doanh nghiệp, học viên có khả năng:

- Về kiến thức:
  - + Hiểu và giải thích được mục tiêu của tài chính doanh nghiệp, từ đó phân biệt được các quyết định quản trị tài chính. Đồng thời, giải thích được ảnh hưởng của các nhân tố đến tài chính doanh nghiệp
  - + Trình bày được các phương pháp tính khấu hao tài sản cố định, các mô hình quản lý vốn lưu động, các phương pháp tính giá thành của doanh nghiệp, nguồn vốn, doanh thu.....
  - + Giải thích được sự hình thành đòn bẩy trong doanh nghiệp và đánh giá được tác động của hệ thống đòn bẩy đến mục tiêu tài chính của doanh nghiệp.
- Về kỹ năng:
  - Thực hiện được các công việc:
    - + Xác định được số tiền cần trích khấu hao cho từng giai đoạn của TSCĐ, lập được kế hoạch khấu hao TSCĐ.
    - + Lập được kế hoạch giá thành và xác định đúng giá thành từng loại sản phẩm.
    - + Xác định doanh thu, đánh giá lợi nhuận của doanh nghiệp.
    - + Vận dụng được mô hình quản lý tiền mặt, quản lý hàng tồn kho, quản lý khoản phải thu trong quản lý tài chính doanh nghiệp.
  - Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:
    - + Làm việc độc lập hoặc làm theo nhóm;
    - + Hướng dẫn, giám sát những người khác lập kế hoạch doanh thu, giá thành, lợi nhuận, góp phần mang lại hiệu quả kinh doanh cho doanh nghiệp
    - + Cần trọng, trung thực, yêu nghề, tuân thủ chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp

III. Nội dung mô đun:

1. Nội dung tổng quát và phân bổ thời gian:

Số	Tên các bài trong mô đun	Thời gian (giờ)
----	--------------------------	-----------------

TT		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập	Kiểm tra
1	Bài mở đầu: Giới thiệu về mô đun	1	1		
2	Bài 1: Giới thiệu tổng quan về tài chính doanh nghiệp	4	3	1	
3	Bài 2: Lập kế hoạch khấu hao tài sản cố định trong doanh nghiệp	13	6	6	1
4	Bài 3: Quản trị vốn lưu động của doanh nghiệp.	8	4	4	
5	Bài 4: Tính và lập kế hoạch giá thành sản phẩm của doanh nghiệp	12	6	5	1
6	Bài 5: Xác định doanh thu của doanh nghiệp	5	3	2	
7	Bài 6: Đánh giá lợi nhuận và quyết định phân phối lợi nhuận của doanh nghiệp	8	4	4	
8	Bài 7: Sử dụng hệ thống đòn bẩy trong doanh nghiệp	7	3	3	1
9	Kiểm tra kết thúc mô đun	2			2
	Cộng	60	30	25	5

2. Nội dung chi tiết:

Bài mở đầu: Giới thiệu về mô đun .....1 giờ

Bài 1: GIỚI THIỆU TỔNG QUAN VỀ TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP

Thời gian: 4 giờ (LT: 3, TH: 1)

1. Mục tiêu của bài:

Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng:

- Trình bày được khái niệm và mục tiêu của quản trị tài chính
- Phân biệt được các quyết định tài chính chủ yếu của doanh nghiệp
- Giải thích được các nhân tố ảnh hưởng đến tài chính doanh nghiệp
- Hiểu được các thuật ngữ cơ bản của tài chính doanh nghiệp

2. Nội dung bài:

1.1. Tìm hiểu khái niệm và bản chất của tài chính doanh nghiệp

1.1.1. Khái niệm

1.1.2. Bản chất

1.2. Tìm hiểu mục tiêu của quản trị tài chính doanh nghiệp

1.3. Nhận dạng các quyết định chủ yếu của tài chính doanh nghiệp

1.3.1. Quyết định đầu tư

1.3.2. Quyết định tài trợ

1.3.3. Quyết định phân phối lợi nhuận

1.4. Giải thích các nhân tố ảnh hưởng đến tài chính doanh nghiệp

1.4.1. Hình thức pháp lý tổ chức của doanh nghiệp

1.4.2. Đặc điểm kinh tế - kỹ thuật của ngành kinh doanh

1.4.3. Môi trường tài chính

1.4.4. Nhân tố khác

Bài 2: LẬP KẾ HOẠCH KHẤU HAO TÀI SẢN CỐ ĐỊNH TRONG DOANH NGHIỆP

Thời gian: 13 giờ (LT: 6, TH: 6, KT: 1)

1. Mục tiêu của bài:
Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng:
  - Trình bày được khái niệm vốn cố định và phân loại tài sản cố định trong doanh nghiệp.
  - Xác định được số tiền khấu hao tài sản cố định theo các phương pháp tính khấu hao.
  - Lập được kế hoạch khấu hao tài sản cố định.
2. Nội dung bài:
  - 2.1. Tìm hiểu khái niệm vốn cố định và tài sản cố định của doanh nghiệp
    - 2.1.1. Phân biệt khái niệm vốn cố định và tài sản cố định
    - 2.1.2. Phân loại tài sản cố định
  - 2.2. Xác định số tiền khấu hao tài sản cố định bằng các phương pháp
    - 2.2.1. Tìm hiểu khái niệm khấu hao tài sản cố định
    - 2.2.2. Xác định nguyên giá tài sản cố định
    - 2.2.3. Xác định thời gian trích khấu hao tài sản cố định
    - 2.2.4. Các phương pháp tính khấu hao tài sản cố định
  - 2.3. Lập kế hoạch khấu hao tài sản cố định
    - 2.3.1. Lập kế hoạch khấu hao tài sản cố định bằng phương pháp gián tiếp
    - 2.3.2. Lập kế hoạch khấu hao tài sản cố định bằng phương pháp trực tiếp
  - 2.4. Quản lý và nâng cao hiệu suất sử dụng vốn cố định

Bài 3: QUẢN TRỊ VỐN LƯU ĐỘNG CỦA DOANH NGHIỆP

Thời gian: 8 giờ (LT: 4, TH: 4)

1. Mục tiêu của bài:
Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng: Vận dụng được các mô hình quản trị hàng tồn kho, quản trị tiền mặt, quản trị khoản phải thu. trong tài chính doanh nghiệp.
2. Nội dung bài:
  - 3.1. Tìm hiểu khái niệm vốn lưu động và chu chuyển vốn lưu động
  - 3.2. Phân loại vốn lưu động
  - 3.3. Quản trị vốn lưu động
    - 3.3.1. Quản trị hàng tồn kho
    - 3.3.2. Quản trị tiền mặt
    - 3.3.3. Quản trị các khoản phải thu
    - 3.3.4. Tính số vốn lưu động cần thiết tăng thêm kỳ kế hoạch

Bài 4: TÍNH VÀ LẬP KẾ HOẠCH GIÁ THÀNH SẢN PHẨM CỦA DOANH NGHIỆP

Thời gian: 12 giờ (LT: 6, TH: 5, KT: 1)

1. Mục tiêu của bài:
Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng:
  - Trình bày được khái niệm và phân loại chi phí hoạt động và giá thành sản phẩm hàng hóa - dịch vụ của doanh nghiệp..
  - Xác định và lập được kế hoạch giá thành sản phẩm theo các phương pháp
2. Nội dung bài:

- 4.1. Phân loại chi phí hoạt động của doanh nghiệp
  - 4.1.1. Tìm hiểu khái niệm về chi phí hoạt động của doanh nghiệp
  - 4.1.2. Phân loại chi phí hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp
- 4.2. Phân loại giá thành sản phẩm hàng hóa-dịch vụ của doanh nghiệp
  - 4.2.1. Tìm hiểu khái niệm giá thành sản phẩm hàng hoá dịch vụ
  - 4.2.2. Phân loại giá thành sản phẩm
- 4.3. Xác định và lập kế hoạch tính giá thành sản xuất của doanh nghiệp
  - 4.3.1. Phương pháp giản đơn
  - 4.3.2. Phương pháp hệ số
- 4.4. Xác định và lập kế hoạch giá thành tiêu thụ của doanh nghiệp

Bài 5: XÁC ĐỊNH DOANH THU CỦA DOANH NGHIỆP

Thời gian: 5 giờ (LT: 3, TH: 2)

2. Mục tiêu của bài:
Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng:
  - Xác định được doanh thu của doanh nghiệp.
  - Lập được kế hoạch doanh thu.
5. Nội dung bài:
  - 5.1. Tìm hiểu khái niệm doanh thu của doanh nghiệp
    - 5.1.1. Khái niệm
    - 5.1.2. Nội dung
  - 5.2. Xác định doanh thu bán hàng và cung cấp dịch vụ của doanh nghiệp
  - 5.3. Xác định thu nhập khác của doanh nghiệp
  - 5.4. Lập kế hoạch doanh thu của doanh nghiệp
    - 5.4.1. Căn cứ vào kế hoạch sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp
    - 5.4.2. Căn cứ theo đơn đặt hàng của khách hàng

Bài 6: ĐÁNH GIÁ LỢI NHUẬN VÀ QUYẾT ĐỊNH PHÂN PHỐI LỢI NHUẬN CỦA DOANH NGHIỆP

Thời gian: 8 giờ (LT: 4, TH: 4)

1. Mục tiêu của bài:
Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng:
  - Đánh giá được lợi nhuận của doanh nghiệp bằng các chỉ tiêu
  - Giải thích được các nhân tố ảnh hưởng đến chính sách phân phối lợi nhuận của doanh nghiệp
2. Nội dung bài:
  - 6.1. Tìm hiểu lợi nhuận của doanh nghiệp
    - 6.1.1. Khái niệm lợi nhuận
    - 6.1.2. Phân loại lợi nhuận
  - 6.2. Đánh giá lợi nhuận của doanh nghiệp
    - 6.2.1. Chỉ tiêu tuyệt đối
    - 6.2.2. Chỉ tiêu tương đối
  - 6.3. Phân phối và các nhân tố ảnh hưởng đến chính sách phân phối lợi nhuận của doanh nghiệp
    - 6.3.1. Chính sách phân phối lợi nhuận
    - 6.3.2. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến chính sách phân phối lợi nhuận

Bài 7: SỬ DỤNG HỆ THỐNG ĐỒN BẦY TRONG DOANH NGHIỆP

Thời gian: 7 giờ (LT: 3, TH: 3, KT: 1)

1. Mục tiêu của bài:

Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng:

- Giải thích được sự hình thành của đòn bẩy trong doanh nghiệp.
- Giải thích được ý nghĩa của mô hình phân tích các điểm hòa vốn doanh thu, sản lượng và điểm hòa vốn EBIT.
- Sử dụng hệ thống đòn bẩy trong quyết định tài chính doanh nghiệp.

2. Nội dung bài:

7.1. Sử dụng đòn bẩy hoạt động

7.1.1. Khái niệm, công thức xác định đòn bẩy hoạt động

7.1.2. Điểm hòa vốn doanh thu, sản lượng

7.1.3. Tác động của đòn bẩy hoạt động đến lợi nhuận

7.2. Sử dụng đòn bẩy tài chính

7.2.1. Khái niệm, công thức xác định đòn bẩy tài chính

7.2.2. Điểm hòa vốn EBIT

7.2.3. Tác động của đòn bẩy tài chính đến lợi nhuận

7.3. Sử dụng đòn bẩy tổng hợp

7.3.1. Khái niệm, công thức xác định đòn bẩy tổng hợp

7.3.2. Tác động của đòn bẩy tổng hợp đến lợi nhuận

IV. Điều kiện thực hiện mô đun:

1. Phòng học chuyên môn hóa/nhà xưởng: Phòng học lý thuyết

2. Trang thiết bị máy móc: Projector, máy tính

3. Học liệu, dụng cụ, nguyên vật liệu: bảng, phấn, sơ đồ, đồ thị.

- Học liệu:

+ Tài liệu nội bộ: *Tài chính doanh nghiệp*, bộ môn tài chính ngân hàng (2020) dùng cho trình độ cao đẳng nghề.

+ Bài tập tình huống

+ Câu hỏi, bài tập thảo luận

- Dụng cụ: máy tính tay

- Nguyên vật liệu: Bảng, phấn

4. Các điều kiện khác: phòng thoát mát, đủ ánh sáng, quạt gió, vệ sinh sạch sẽ.

V. Nội dung và phương pháp đánh giá:

1. Nội dung:

- Kiến thức:

+ Giải thích được các phương pháp tính khấu hao tài sản cố định, các mô hình quản lý vốn lưu động, cách tính giá thành của doanh nghiệp, nguồn vốn, doanh thu.....

+ Giải thích được sự hình thành đòn bẩy trong doanh nghiệp và đánh giá được tác động của hệ thống đòn bẩy đến mục tiêu tài chính của doanh nghiệp.

- Kỹ năng:

+ Xác định được số tiền cần trích khấu hao cho từng giai đoạn của TSCĐ, lập được kế hoạch khấu hao TSCĐ, lập được kế hoạch giá thành và xác định đúng giá thành từng loại sản phẩm.

+ Vận dụng được mô hình quản lý tiền mặt, quản lý hàng tồn kho, quản lý khoản phải thu trong quản lý tài chính doanh nghiệp.

- Năng lực tự chủ và trách nhiệm:

+ Đánh giá được tình hình tài chính của doanh nghiệp

+ Cẩn trọng, trung thực, tuân thủ chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp

2. Phương pháp:

- Sử dụng thang điểm 10 để đánh giá cho điểm và quy đổi sang thang điểm 4 để tổng kết, đánh giá thành quả học tập của sinh viên.
- Thực hiện theo quy chế đào tạo hiện hành.
- Kiểm tra, đánh giá mô đun thực hiện theo quy định hiện hành.
- Thi kết thúc mô đun:
  - + Thời gian làm bài thi: 90 phút
  - + Hình thức thi: tự luận
  - + Sinh viên không được sử dụng tài liệu

3. Nội dung trọng tâm đánh giá:

- Lý thuyết (20% - 30%): nội dung trong chương trình mô đun
- Bài tập thực hành (70% - 80%): Từ 3 đến 4 bài tập trong đó bao gồm các nội dung: Tính khấu hao tài sản cố định bằng các phương pháp, lập kế hoạch giá thành, doanh thu, các chỉ tiêu đánh giá lợi nhuận, vận dụng mô hình quản trị vốn lưu động, tính điểm hoà vốn, hệ thống đòn bẩy, lập kế hoạch tài chính.

VI. Hướng dẫn thực hiện mô đun:

1. Phạm vi áp dụng mô đun:

- Chương trình mô đun Tài chính doanh nghiệp áp dụng để giảng dạy cho trình độ Cao đẳng nghề. Tổng thời gian thực hiện môn học là 90 giờ.
- Chương trình mô đun Tài chính doanh nghiệp có thể sử dụng dạy độc lập hoặc cùng một số mô đun khác cho các khoá tập huấn hoặc dạy nghề ngắn hạn.

2. Hướng dẫn về phương pháp giảng dạy, học tập mô đun:

- *Đối với giáo viên, giảng viên:*

Phần lý thuyết:

+ Giáo viên sử dụng nhiều phương pháp giảng dạy, nhưng chú trọng phương pháp dạy học tích cực để phát huy tính tích cực của học viên, khuyến khích sinh viên nêu câu hỏi, thảo luận cùng với giảng viên.

+ 60% giảng dạy, 40% thảo luận, đặt câu hỏi và trả lời câu hỏi.

+ Giảng viên giải thích các định nghĩa và nguyên lý cơ bản; đặt ra các vấn đề, hướng dẫn và khuyến khích sinh viên giải quyết; sau đó tóm tắt nội dung của bài học.

Phần thực hành:

+ Giảng viên trình bày phân tích và tính toán mẫu.

+ Gọi mở những tình huống áp dụng vào thực tế ở mỗi chương.

+ Giáo viên nhận xét kỹ năng thực hành của học viên, nêu ra những trở ngại, sai sót đã hoặc có thể gặp phải trong khi thực hiện công việc và cách khắc phục.

- *Đối với người học:*

+ Sinh viên tham dự giờ giảng ít nhất 70% buổi học theo quy định.

+ Hoàn thành các bài tập cá nhân và giải quyết tình huống.

+ Đọc tài liệu môn học theo yêu cầu của giảng viên.

+ Sinh viên được kiểm tra bằng cách gọi ngẫu nhiên để trình bày ý kiến của mình về một số điểm trong giờ học.

- Thực hiện các hoạt động khác theo yêu cầu của giảng viên

3. Những trọng tâm cần chú ý:

Phần lý thuyết:

- Các mục tiêu, quyết định tài chính doanh nghiệp
- Các phương pháp tính khấu hao tài sản cố định, phương pháp lập kế hoạch khấu hao tài sản cố định.
- Các mô hình quản trị vốn lưu động
- Phương pháp tính giá thành sản phẩm, doanh thu, lợi nhuận.
- Công thức xác định điểm hoà vốn, hệ thống đòn bẩy

Phần thực hành:

- Chuẩn bị đầy đủ bài tập, giáo trình, máy tính tay, máy tính xách tay (nếu có)
- Lập kế hoạch khấu hao tài sản cố định, giá thành, doanh thu, lợi nhuận, lập báo cáo tài chính dự kiến.
- Sử dụng các mô hình quản trị vốn lưu động.
- Sử dụng hệ thống đòn bẩy trong doanh nghiệp.

4. Tài liệu tham khảo:

- TS. Nguyễn Thanh Bình, *Giáo trình tài chính doanh nghiệp*, Trường Đại học kinh doanh và công nghệ Hà Nội, NXB Tài Chính, 2008
- TS. Bùi Hữu Phước, *Tài chính doanh nghiệp*, Trường Đại học kinh tế thành phố Hồ Chí Minh, 2007
- PGS.TS Phan Thị Cúc (chủ biên), *Giáo trình tài chính doanh nghiệp*, tập 1, 2 Nhà xuất bản Tài chính, 2010
- GS.TS Trần Ngọc Thơ (chủ biên), *Tài chính doanh nghiệp hiện đại*, Trường Đại học kinh tế thành phố Hồ Chí Minh, 2007
- PGS.TS Nguyễn Đình Kiệt, TS. Bạch Đức Hiền, *Giáo trình Tài chính doanh nghiệp*, Học viện tài chính, NXB tài chính, 2005
- Học viện tài chính, *Giáo trình quản trị tài chính doanh nghiệp*, Nhà xuất bản Tài chính, 1999
- Học viện tài chính, *Giáo trình phân tích tài chính doanh nghiệp*, Nhà xuất bản Tài chính, 2005
- Các luật thuế và văn bản hướng dẫn thực hiện
- Các qui định về chế độ tài chính ở các doanh nghiệp
- Thông tin trên các tạp chí chuyên ngành như: Tạp chí nghiên cứu tài chính, Thời báo kinh tế, Thời báo tài chính...
- Thông tin trên mạng internet: Các trang web: www.vietnam.gov.vn: Chính Phủ Việt Nam; www.mof.gov.vn: Bộ Tài Chính.

5. Ghi chú và giải thích (nếu có):

TRƯỞNG KHOA/BỘ MÔN

GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN